

PROview

Voor sociale partners in de sectoren met een ABP-pensioen

Jaargang 19, nr. 8, 13 september 2022

Inhoudsopgave

POLITIEK, WET & REGELGEVING

Stand van zaken Wet toekomst pensioenen

Kamerbrief over pensioenonderwerpen

Van Huffelen informeert Tweede Kamer over
voortgang Europese Digitale Identiteit

TOEZICHT

DNB: veel werkenden zonder
pensioenfondsdeelnemers bouwen weinig
pensioen op

ONDERZOEK

Netspar Paper: Veranderingen in
risicovoorkeuren bij levensgebeurtenissen

Netspar Paper: Hoe betrekken
pensioenfondsen deelnemers bij het MVB-
beleid

Netspar Paper: Diversiteit en inclusie in
pensioenfondsbesturen

Deze informatie wordt verstrekt door ABP en is bestemd voor Sociale Partners bij Overheid & Onderwijs.
De informatie is met de grootste zorg samengesteld. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.
E-mail: proview@abp.nlpr, www.abp.nl

Stand van zaken Wet toekomst pensioenen

De afgelopen periode hebben verschillende rondetafelgesprekken over de Wet toekomst pensioenen plaatsgevonden. Deze leiden eventueel tot wijzigingen van het wetsvoorstel. Hierover heeft minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) op 15 juli de Tweede Kamer geïnformeerd. Ook de schriftelijke inbreng naar aanleiding van het wetsvoorstel wordt hierin meegenomen.

In de brief blikt de minister terug op de behandeling van het wetsvoorstel tot dusverre, onder meer door te verwijzen naar de rondetafelgesprekken en de schriftelijke behandeling. Zij kondigt voor begin september aan een tweede nota van wijziging in te brengen. In deze tweede nota van wijziging zal onder andere het overgangsrecht voor de premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid in verzekerde regelingen worden opgenomen. Ook zal aan de wettekst worden toegevoegd dat het delen van het macro-langlevensrisico via de risicodelingsreserve kan plaatsvinden, zodat dit niet alleen in de wetgeschiedenis staat. Tot slot is in de tweede nota van wijziging opgenomen dat voortzetting van de dekking van wezenpensioen tijdens de standaard uitlooperperiode, tijdens de WW-periode en bij vrijwillige voortzetting van de risicodekking mogelijk worden gemaakt.

Bronvermelding

[Kamerbrief](#)

Kamerbrief over pensioenonderwerpen

Eerder heeft minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) diverse toezeggingen gedaan aan de Tweede Kamer met betrekking tot verschillende pensioenonderwerpen. Op 15 juli heeft zij in een Kamerbrief gedeeld hoe zij aan deze toezeggingen uitvoering heeft gegeven.

Aan de orde komen verschillende onderwerpen.

- 1) De diversiteit van pensioenfondsbesturen en verantwoordings- en belanghebbendenorganen: de minister laat zien dat deze toeneemt, maar minder dan gewenst. De minister wijst ook op initiatieven om meer te bereiken.
- 2) Aanvullend onderzoek over de witte vlek: de minister constateert dat de witte vlek het grootst is bij werkgevers in de commerciële sector, en daarnaast dat hoe kleiner en jonger het bedrijf is, hoe groter het aandeel in de witte vlek. Het aanvalsplan richt zich met name op dat laatste aspect, omdat de minister daarvan het meest verwacht.
- 3) Een analyse met betrekking tot het hoofdzakelijkheidsbeginsel: de vraag vanuit de Tweede Kamer was vooral om af te dwingen dat verplichtstellingen altijd een hoofdzakelijkheidsbeginsel voeren, zodat het een werkgever duidelijk kan zijn dat hij eronder valt; dit naar aanleiding van recente berichtgeving over werkgevers die verrast waren over het bestaan van een verplichte deelname in een bedrijfstakpensioenfonds.. Volgens de minister gaat het meer om de bekendheid van verplichte pensioenregelingen in brede zin. Ze wijst op de initiatieven om beginnende werkgevers hier actiever op te wijzen;
- 4) Gesprekken met pensioenfondsen over risico's, rendementen en hoge kosten voor vermogensbeheerders, zoals bijvoorbeeld private equity, volgend uit de motie- Nijboer en Maatoug. Daarover is zij in overleg met de sector en bericht ze later nader.

- 5) [De kosten van DigiD en de berichtenbox mijnoverheid.nl](#), toegezegd tijdens het commissiedebat van 31 maart. BZK is in gesprek met partijen om tegemoet te komen aan de wensen.

Bronvermelding

[Kamerbrief](#)

Van Huffelen informeert Tweede Kamer over voortgang Europese Digitale Identiteit

De Europese Commissie werkt aan het Europese Digitale Identiteit Raamwerk. Over de voortgang hierin, informeert staatssecretaris Van Huffelen de Tweede Kamer.

De Europese Commissie heeft op 3 juni 2021 een voorstel ingediend voor een verordening voor een 'raamwerk voor een Europese Digitale Identiteit'. Het voorstel verplicht elke lidstaat om tenminste één zogeheten 'European Digital Identity Wallet' te introduceren. De wallet kunnen lidstaten in eigen beheer of onder mandaat uitgeven. Of ze kunnen een onafhankelijk uitgegeven wallet erkennen. Deze wallet dient burgers en bedrijven die dit willen, de mogelijkheid te bieden om onder een hoog beveiligingsniveau hun elektronische identiteit én daaraan gelinkte attributen (zoals kwalificaties, bevoegdheden en digitale documenten) zelf ter beschikking te stellen in online én offline transacties, in het publieke én het private domein. Het voorstel bepaalt dat het gebruik van de wallet gratis moet zijn voor individuen.

Op dit moment kennen we in Nederland al diverse vormen van wallets, bijvoorbeeld Ockto. Dit is een platform waarmee individuen data kunnen verzamelen vanuit verschillende databronnen en kunnen doorgeven aan bijvoorbeeld een (financieel) dienstverlener, overheid of Mijnpensioenoverzicht.

De staatssecretaris schrijft dat ze nu bezig is met de inrichting, het toezicht en de governance voor de Nederlandse invulling van het Europese Digitale Identiteit Raamwerk. Daartoe zal in 2023 een eerste versie van een open source wallet worden gepresenteerd. Deze open source wallet zal als voorbeeld dienen voor te ontwikkelen wallets. Uiteindelijk zal dit in 2025 moeten leiden tot een stelsel van wallets die voldoen aan de waarden en principes die het kabinet belangrijk vindt. Zij heeft in Brussel onder meer benadrukt dat het gebruik van wallets vrijwillig moet zijn en dat burgers alternatieven moeten kunnen kiezen in het overheidsdomein, zoals in Nederland DigiD.

Bronvermelding

[Brief Van Huffelen](#)

TOEZICHT

DNB: veel werkenden zonder pensioenfondsdeelnemers bouwen weinig pensioen op

Volgens DNB hadden in 2020 ongeveer 1,7 miljoen Nederlanders wél een inkomen uit arbeid, maar bouwden zij geen pensioen op bij een pensioenfonds. Ongeveer de helft van deze groep werkte echter wél in loondienst. Procentueel gezien komt dit overeen met ca. 13% van de werkenden en 94% van de zelfstandigen die geen pensioen opbouwen. Een groot deel van de Nederlandse werkenden legt dus geen premie in bij een pensioenfonds en bouwt daardoor geen pensioen op, ook niet via pensioensparen of een levensverzekering.

Werknemers die geen pensioen opbouwen in de tweede pijler, zijn vaker personen jonger dan 40 jaar, vrouwen en personen met een migratieachtergrond. Werknemers met een flexibel dienstverband en werknemers bij kleine bedrijven bouwen minder vaak een pensioen op in de tweede pijler. Pensioenopbouw door zelfstandigen vindt vrijwel uitsluitend plaats in sectoren waarvoor een verplichtstelling geldt. In alle andere sectoren bouwen zelfstandigen nauwelijks pensioen op in de tweede pijler. In de meeste sectoren bouwt daarmee slechts tussen de 2% en 4% van de zelfstandigen pensioen op. Zelfstandigen met een hoger inkomen nemen vaker deel aan de tweede pijler.

De groep van werkenden zonder pensioenopbouw heeft doorgaans zeer beperkt vermogen opgebouwd met andere vormen van pensioensparen, zoals via levensverzekeringen. Ongeveer 8% van de werknemers heeft in 2020 enige derde-pijlerpremie ingelegd. Zelfstandigen bouwen met 11% wel iets vaker een derde-pijlerpensioen op dan werknemers. DNB waarschuwt dat genoemde groepen na hun pensionering te maken kunnen krijgen met een forse terugval van het inkomen en daardoor in financiële problemen kunnen raken.

Bronvermelding

[DNB](#)

ONDERZOEK

Netspar Paper: Veranderingen in risicovoorkeuren bij levensgebeurtenissen

Het meten van risicovoorkeuren speelt een belangrijke rol in de Wet toekomst pensioenen. In dit paper is onderzocht welke gevolgen levensgebeurtenissen hebben op risicovoorkeuren. Daarbij bleek dat persoonlijke levensgebeurtenissen een grote invloed kunnen hebben op de risicovoorkeuren van de deelnemers en gepensioneerden. Voorbeelden die onderzocht werden zijn veranderingen in de burgerlijke staat, ouderschap en werknemerschap. Ook werd gemeten hoe lang een dergelijk effect aanhoudt. Het onderzoek vond plaats met behulp van vragenlijsten waarop mensen hun voorkeuren konden aangeven. De uitkomsten van het onderzoek laten iets anders zien, dan de impliciete aanname in de financiële sector. Deze is namelijk veelal dat de risicovoorkeuren van mensen in de loop van de tijd niet veranderen.

Bronvermelding

[Netspar](#)

Netspar Paper: Hoe betrekken pensioenfondsen deelnemers bij het MVB-beleid

Besturen van pensioenfondsen moeten tal van keuzes maken bij het formuleren van hun maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid (MVB-beleid). In dit paper wordt aangegeven hoe de besturen ervoor kunnen zorgen dat hun keuzes in het verlengde liggen van de voorkeuren van de deelnemers. En hoe de besturen kunnen bepalen wat die voorkeuren zijn en of ze veranderen.

De paper komt tot vier aanbevelingen.

- (1) Zorg voor een periodieke evaluatie van de duurzaamheidsvoorkeuren van de deelnemers.
- (2) Laat het onderzoek naar voorkeuren aansluiten op de belevingswereld en ervaringen van de deelnemers.
- (3) Leg uit dat de deelnemers echt invloed kunnen uitoefenen op het beleid, zodat de enquête betrouwbaardere antwoorden oplevert.
- (4) Gebruik verschillende, complementaire instrumenten zoals interviews, paneldiscussies, rondetafelgesprekken en webinars om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de deelnemersvoorkeuren.

Bronvermelding

[Netspar Occasional Paper](#)

Netspar Paper: Diversiteit en inclusie in pensioenfondsbesturen

Dit verkennend onderzoek neemt de mogelijke barrières en bevorderende factoren voor diversiteit en inclusie in pensioenfondsbesturen onder de loep.

Pensioenfondsbesturen zijn recent diverser en inclusiever geworden. Desondanks hebben lang niet alle besturen de doelen van de Code Pensioenfondsen weten te behalen. In dit paper wordt onderzocht hoe pensioenfondsbesturen diverser en inclusiever kunnen worden, en wat daarvan de voordelen zijn. Diversiteit en inclusie in pensioenfondsbesturen kan volgens de auteurs perspectiefverrijking bieden en beter afgewogen besluitvorming, minder tunnelvisie en meer legitimiteit.

Bronvermelding

[Netspar Design Paper](#)